Cevap Anahtarı ve Puanlama Yönergesi

5. SINIF TÜRKÇE DERSİ 1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI · Sınav 5 (Zor düzey) · Konu-soru dağılım tablosu: Senaryo 5

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
1	**T.O.5.6** Metnin yüzey anlamını belirleyebilme	Asya, yavruya dokunmadan önce öğretmene haber vermek istediği için durdurmuştur. Leyla Hanım, yavrunun yuvadan düştüğünü ve annesinin yakında olabileceğini söylemiştir.	Asya'nın gerekçesi **(6 p)** Leyla Hanım'ın bilgisi **(6 p)** **Toplam: 12 p**
2	**T.O.5.13** Öyküleyici metinde hikâye unsurlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme	Kişiler: Leyla Hanım (ve anne kuş) eksiktir. Yer: Olay okul bahçesinde değil, şehrin yakınındaki ormanda geçer. Zaman: sonbahar akşamı değil, bir bahar sabahıdır.	Kişilerdeki eksiği bulma (Leyla Hanım) **(4 p)** Yeri düzeltme (orman) **(4 p)** Zamanı düzeltme (bahar sabahı) **(5 p)** **Toplam: 13 p**
3	**T.O.5.11** Metindeki unsurları sınıflandırabilme	Doğaya saygılı: patikadan ayrılmamak, çöpleri yanında taşımak, uzaklaşıp beklemek (+ örnek: ağaç dallarını kırmamak). Doğaya zarar verebilecek: yavruyu alıp götürmek (+ örnek: ormanda ateş yakmak).	Verilen davranışları doğru gruplama (her biri 2 p) **(8 p)** Her gruba uygun birer davranış ekleme **(5 p)** **Toplam: 13 p**
4	**T.Y.5.5** Yaratıcı yazı yazabilme	Örnek: Kaan yavruyu avucuna alıp sınıfa götürdü. Anne kuş geri geldiğinde yavrusunu bulamadı… Öğrenci, olayların akışına uygun, tutarlı ve özgün bir son yazar.	Hikâyenin akışına uygun yeni son **(4 p)** Olayların mantıklı gelişimi **(4 p)** Özgün ve kurallı anlatım **(4 p)** **Toplam: 12 p**
5	**T.O.5.17** Şiirin biçim özelliklerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme	2 kıta, 8 dize. 1. kıta: "başımda – yanımda"; 2. kıta: "sessiz – evimiz". Her iki kıtada da uyak 2. ve 4. dizeler arasındadır; uyak düzenleri aynıdır.	Kıta ve dize sayısı **(3 p)** 1. kıta uyaklı kelimeleri **(3 p)** 2. kıta uyaklı kelimeleri **(3 p)** Uyak düzenini karşılaştırma **(3 p)** **Toplam: 12 p**
6	**T.O.5.19** Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme	Benzetme: "Yeşil bir şemsiye gibi / Açılır dallar" – dallar, gölge yaptığı için şemsiyeye benzetilmiştir. Kişileştirme: "Rüzgâr bir şarkı söyler" ya da "Ağaçlar bana gülümser" – insana ait özellik verilmiştir. "Kuşlar uçar yanımda" dizesinde söz sanatı yoktur; kuşların uçması gerçek bir özelliktir.	Benzetme örneği ve açıklaması **(5 p)** Kişileştirme örneği ve açıklaması **(4 p)** Son dize için doğru karar ve gerekçe **(4 p)** **Toplam: 13 p**

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
7	**T.O.5.18** Bilgilendirici metinde düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme	Tanımlama: “Orman yangını, … yanmasıdır.” Örnekleme: “Örneğin söndürülmeden bırakılan bir ateş …” (ya da “yıldırım düşmesi gibi”). Örnekleme çıkarılsaydı okur, insan dikkatsizliğinin hangi davranışlarla yangına yol açtığını somut olarak öğrenemezdi.	Tanımlama ve örneği **(4 p)** Örnekleme ve örneği **(4 p)** Örneklemenin işlevini açıklama **(5 p)** **Toplam: 13 p**
8	**T.Y.5.8** Yazısında sınıflandırma yapabilme	Örnek: Ormanda birçok canlı ve cansız varlık bir arada bulunur. Ağaçlar, kuşlar ve sincaplar ormanın canlı varlıklarıdır. Taşlar, toprak ve dere suyu ise cansız varlıklardır. Bu varlıkların hepsi ormanın dengesi için önemlidir.	Sınıflandırma ölçütünü (canlı/cansız) paragrafta kullanma **(3 p)** Her gruptan üç doğru örnek **(6 p)** Paragraf düzeni ve kurallı cümleler **(3 p)** **Toplam: 12 p**

Açık uçlu sorularda farklı ama doğru gerekçelere de puan verilir. Kısmi puan ölçütleri öğretmenin değerlendirmesine yol gösterir.